

Noteikumu projekta „Kārtība, kādā reģistrējamās, novērtējamās, izmantojamās un izpērkamas diplomātiskās dāvanas un dāvanas, kas pieņemtas, pildot valsts amatpersonas pienākumus, un kas ir valsts vai pašvaldības institūcijas īpašums” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	Ministru prezidenta 2012.gada 9.jūlija rezolūcija Nr. 12/2012-JUR-139, Ministru prezidenta 2012.gada 3.augusta rezolūcija Nr. 12/SAN-1310
2.	Pašreizējā situācija un problēmas	<p>2012.gada 14.jūnija likums „Grozījumi likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”” (turpmāk – Likuma grozījumi) paredz likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” (turpmāk – Likums) 13.¹ panta piektajā daļā deleģējumu Ministru kabinetam noteikt kārtību, kādā reģistrējamās, novērtējamās, izmantojamās un izpērkamas diplomātiskās dāvanas un dāvanas, kas pieņemtas, pildot valsts amatpersonas pienākumus, un kas ir valsts vai pašvaldības institūcijas īpašums.</p> <p>Saskaņā ar Likumā 13.³ panta otrajā daļā (kas ar Likuma grozījumiem ir svītrotā) doto deleģējumu Ministru kabinets bija izdevis Ministru kabineta 2008.gada 28.oktobra noteikumus Nr.888 „Kārtība, kādā reģistrējamās, novērtējamās, izmantojamās un izpērkamas dāvanas, kas pieņemtas, pildot valsts amatpersonas pienākumus, un kas ir valsts vai pašvaldības institūcijas īpašums” (turpmāk – Noteikumi), kas ir spēkā arī pašlaik. Līdz šim Likumā (13.³ panta otrajā daļā) dotais deleģējums Ministru kabinetam bija noteikt kārtību, kādā reģistrējamās, novērtējamās, izmantojamās un izpērkamas dāvanas, kas pieņemtas, pildot valsts amatpersonas pienākumus, un kas ir valsts vai pašvaldības institūcijas īpašums, līdz ar to Ministru kabineta noteiktais regulējums attiecībā uz dāvanu reģistrēšanu, novērtēšanu, izmantošanu un izpirkšanu bija sašaurināts, neparedzot regulējumu attiecībā uz diplomātiskajām dāvanām. Tāpēc likumdevējs ir lēmis šo deleģējumu paplašināt, attiecīgo kārtību rīcībai ar dāvanām paredzot arī attiecībā uz diplomātiskajām dāvanām.</p>

		<p>Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (turpmāk – Birojs) ir organizējis sanākumi ar Ārlietu ministrijas pārstāvjiem, kuri tajā ir paiduši informāciju, ka praksē Noteikumi tiek piemēroti arī attiecībā uz diplomātiskajām dāvanām, tas nerada sarežģījumus, un tajos nav nepieciešamas būtiskas izmaiņas.</p> <p>Vienlaikus jānorāda uz sekojošām problēmām, kuras izcēlusi Valsts kanceleja, bet kuru risināšana prasa kompleksu un konceptuālu risinājumu īstenošanu pirmkārt, veicot grozījumus likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nepieciešams izvērtēt un atkarībā no izvērtējuma rezultātiem precizēt dāvanu un diplomātiskās dāvanu definīciju, iespējams, paredzot arī gradāciju atkarībā no dāvanas vērtības; 2) nepieciešams izskatīt visus iespējamus risinājumus dāvanu novērtēšanas uzlabošanai (efektivizācijai), tajā skaitā, iespējai veidot starpinstitucionālas dāvanu novērtēšanas komisijas, nodrošināt lielāku dāvanu novērtēšanas komisiju darbības saskaņotību (tādejādi panākot maksimāli vienādotu dāvanu novērtēšanu); 3) izvērtēt dāvanas novērtējuma apstrīdēšanas iespēju un kārtību; 4) izvērtēt, vai komisijas darbs nav ierobežojams konkrētos termiņos, respektīvi, vai tas ir pareizi, ka laiks, kādā komisija vērtē dāvanas, šobrīd nav noteikts, un pašreiz iespējama situācija, ka vērtēšanas komisija sanāk kopā reizi pusgadā, reizi gadā vai pat vēl retāk (šis problēmjaudājums skatāms kopsakarā ar noteikumu projekta 14.punktu, kas noteic, ka komisija nosaka dāvanas vērtību tās <i>novērtēšanas brīdī</i> (pastāv risks, ka dāvanas vērtība tās saņemšanas un tās novērtēšanas brīdī var (būtiski) atšķirties); 5) izstrādāt vēl vienu pielikumu – dāvanas vērtēšanas akta veidlapu, lai visās institūcijas tā būtu vienota. <p>Šo piecu jautājumu risināšanai nākotnē paredzēts veidot darba grupu, kurā tiktu pārstāvēta Valsts kanceleja un Birojs.</p>
--	--	---

3.	Saistītie politikas ietekmes novērtējumi un pētījumi	Noteikumu projekts šo jomu neskar
4.	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	<p>Noteikumu projekts sevī ietver šobrīd spēkā esošo Noteikumu redakciju ar sekojošiem precizējumiem.</p> <p>Noteikumu projekta nosaukums, kā arī „dāvanas” definīcija papildināta ar vārdiem „diplomātiskās dāvanas”.</p> <p>Noteikumu projektā vārdi „valsts amatpersona” ir aizstāti ar vārdiem „dāvanas saņēmējs”, jo diplomātiskās dāvanas var saņemt arī amatpersonu laulātie, kuri savukārt var nebūt valsts amatpersonas. Turklāt jāņem vērā arī tas, ka jau līdz šim Noteikumos termins „dāvanas saņēmējs” ir ticis lietots, kā arī to, ka termina „dāvana” skaidrojums Noteikumu projektā faktiski nosaka arī personu loku, uz ko tas ir attiecināms saskaņā ar Likuma 13.panta noteikumiem. Tā izcelšana, ka saņēmējs ir valsts amatpersona, sevī nesatur nekādu juridisko slogu arī jau esošajā Noteikumu redakcijā.</p> <p>Saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 13.¹ panta pirmo daļu Latvijā ir četras valsts amatpersonas, kuru laulātie tiek apdāvināti ar diplomātiskajām dāvanām. Šīs amatpersonas ir Valsts prezidents, Saeimas priekšsēdētājs, Ministru prezidents un ārlietu ministrs. Attiecīgi nepieciešams precizēt subjektu loku, kas saņem dāvanas, nosakot, kurai dāvanu komisijai viņi nodod savas saņemtās dāvanas, un arī to, ka šīs personas var saņemtās dāvanas izpirkt, papildus gan paredzot, ka arī pašas minētās valsts amatpersonas var izpirkt savu laulāto saņemtās dāvanas.</p> <p>Noteikumu projekts paredz standartizēta (skat. pielikumu) paziņojuma par dāvanas pieņemšanu iesniegšanas pienākumu (skat. noteikumu projekta 8. un 9.punktu). Vienlaikus noteikumu projekts paredz izņēmumu – proti, paziņojuma iesniegšanas pienākums neattiecas uz šādām valsts amatpersonām – Valsts prezidentu, Saeimas priekšsēdētāju, Ministru prezidentu un ārlietu ministru. Šāds izņēmums paredzēts, ievērojot</p>

		<p>tādus apsvērumus kā minēto amatpersonu īpašo statusu, noslogoto dienas kārtību, kā arī lielo saņemto dāvanu skaitu.</p> <p>Noteikumu projekta 11.punktā tiek paredzēts, ka saņemto dāvanu var nepievienot paziņojumam par dāvanas saņemšanu, ja tās pārvietošana no citas pilsētas nav lietderīga. Ārlietu ministrijas pārstāvji norādīja uz situācijām, kas radušās praksē, kad dāvana atrodas Daugavpilī, bet, lai to pievienotu paziņojumam, tā jāšūta uz Rīgu, lai gan to varētu arī nedarīt, jo pēc paziņojuma saņemšanas dāvanu vērtēšanas komisija to sūta atkal atpakaļ. Tāpēc Noteikumu projektā ir ietverta norma, kas paredz iespēju dāvanu nepievienot paziņojumam, ja tā atrodas citā pilsētā.</p> <p>Tāpat arī noteikumu projekts paredz skaidru dāvanu izmantošanas veidu secību (skat. noteikumu projekta 20.-21.punktus). Papildus tiek paredzēta iespēja dāvanu nodot izpirkšanai valsts amatpersonai, kura pārstāv dāvanas saņēmēja valsts vai pašvaldības institūciju. Līdz šim praksē izteikti vairāki šādi lūgumi; turklāt šāds jauns dāvanu izmantošanas veids jebkurā gadījumā ir labvēlīgs valsts interesēm (skat. noteikumu projekta 22.punktu, kas noteic, ka gadījumā, ja komisija nolemj, ka dāvana nevar tikt izmantota nevienā no šo noteikumu 21.punktā minētajiem veidiem, komisija pieņem lēmumu par dāvanas <i>iznīcināšanu</i>).</p> <p>Ar noteikumu projektu netiek risināti šīs sadaļas 2.punktā minētie konceptuālie problēmjaudājumi, kuru izvērtēšanai nepieciešams izveidot starpinstitucionālu darba grupu, kurā būtu Biroja un Valsts kancelejas pārstāvji.</p>
5.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas	Noteikumu projekts šo jomu neskar
6.	Iemesli, kādēļ netika nodrošināta sabiedrības līdzdalība	Likuma grozījumu izstrādes, virzības un pieņemšanas procesā arīdzan netika nodrošināta sabiedrības līdzdalība, jo tajā noteiktais attiecas tikai uz personām, kuras saņem diplomātiskās dāvanas, nevis plašāku sabiedrības daļu. Attiecīgi arī, izpildot Ministru kabinetam doto deleģējumu un izstrādājot Noteikumu projektu, sabiedrības līdzdalība nav nepieciešama un

KNABAnot_010213_dav; Noteikumu projekta „Kārtība, kādā reģistrējamas, novērtējamas, izmantojamas un izpērkamas diplomātiskās dāvanas un dāvanas, kas pieņemtas, pildot valsts amatpersonas pienākumus, un kas ir valsts vai pašvaldības institūcijas īpašums” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)

		lietderīga.
7.	Cita informācija	Nav
II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību		
1.	Sabiedrības mērķgrupa	Noteikumu projekts attiecas uz visām personām, kuras pildot valsts amatpersonas pienākumus vai saņemot diplomātiskās dāvanas, saņem likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” minētās dāvanas.
2.	Citas sabiedrības grupas (bez mērķgrupas), kuras tiesiskais regulējums arī ietekmē vai varētu ietekmēt	Noteikumu projekts šo jomu neskar
3.	Tiesiskā regulējuma finansiālā ietekme	Noteikumu projekts tiks īstenots esošā finansējuma ietvaros, tāpēc papildu finansējums no valsts budžeta nav nepieciešams.
4.	Tiesiskā regulējuma nefinansiālā ietekme	Noteikumu projekts šo jomu neskar
5.	Administratīvās procedūras raksturojums	Noteikumu projekts šo jomu neskar
6.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Noteikumu projekts šo jomu neskar
7.	Cita informācija	Noteikumu projekts šo jomu neskar

Anotācijas III, V un VI sadaļa – projekts šīs jomas neskar

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu		
1.	Nepieciešamie saistītie tiesību aktu projekti	Noteikumu projekts šo jomu neskar
VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām		
1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	Visas institūcijas, kurās tiek reģistrētas personu saņemtās dāvanas saskaņā ar Likumā noteikto.
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām	Noteikumu projekts šo jomu neskar

3.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide	Pārvaldes institucionālā struktūra netiks mainīta. Jaunas valsts un pašvaldību institūcijas netiks radītas, kā arī netiks paplašinātas esošo institūciju funkcijas.
4.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes institucionālo struktūru. Esošu institūciju likvidācija	Noteikumu projekts šo jomu neskar
5.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes institucionālo struktūru. Esošu institūciju reorganizācija	Noteikumu projekts šo jomu neskar
6.	Cita informācija	Nav